

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 12ης Ιανουαρίου 2000 *

Στην υπόθεση T-19/99,

DKV Deutsche Krankenversicherung AG, ΜΕ έδρα την Κολωνία (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον S. von Petersdorff-Campen, δικηγόρο Μανχάιμ και Καρλσρούης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο M. Loesch, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τους A. von Mühlendahl, αντιπρόεδρο υπεύθυνο για τις νομικές υποθέσεις, και D. Schennen, προϊστάμενο της υπηρεσίας νομοθεσίας και διεθνών νομικών υποθέσεων, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής, Centre Wagner, Kirchberg,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της απόφασης του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 18ης Νοεμβρίου 1998 (υπόθεση R 72/1998-1), που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 19 Νοεμβρίου 1998,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. M. Moura Ramos, πρόεδρο, V. Tiili και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: A. Mair, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την προσφυγή που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Ιανουαρίου 1999,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Απριλίου 1999,

έχοντας υπόψη τα μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας της 15ης Ιουνίου 1999,

κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Ιουλίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 23 Ιουλίου 1996, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση κοινοτικού σήματος στο Γραφείο εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο). Η αίτηση αυτή παρελήφθη από το Γραφείο στις 24 Ιουλίου 1996.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι η λέξη COMPANYLINE.
- 3 Οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε καταχώριση είναι «ασφαλίσεις και χρηματοοικονομικές πράξεις», που υπάγονται στην κλάση 36 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με την κατάταξη των προϊόντων και των υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.
- 4 Με απόφαση της 17ης Απριλίου 1998, ο εξεταστής μελέτησε την αίτηση και την απέρριψε δυνάμει του άρθρου 38 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) 3288/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, για την εφαρμογή των συμφωνιών που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 83, στο εξής: κανονισμός 40/94).

5 Στις 13 Μαΐου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε, κατά της αποφάσεως του εξεταστή, προσφυγή ενώπιον του Γραφείου, σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού 40/94. Το υπόμνημα με τους λόγους της προσφυγής κατατέθηκε στις 3 Ιουνίου 1998.

6 Η προσφυγή υποβλήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 60 του κανονισμού 40/94, στον εξεταστή για προδικαστική αναθεώρηση.

7 Στις 2 Ιουλίου 1998, η προσφυγή παραπέμφθηκε στα τμήματα προσφυγών.

8 Η προσφυγή απορρίφθηκε με απόφαση του πρώτου τμήματος προσφυγών της 18ης Νοεμβρίου 1998 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 19 Νοεμβρίου 1998.

Αιτήματα των διαδίκων

9 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- κυρίως, να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη απόφαση και να υποχρεώσει το Γραφείο να καταχωρίσει το σήμα COMPANYLINE ως κοινοτικό σήμα για την παροχή υπηρεσιών της κλάσεως 36 (ασφαλίσεις και χρηματοοικονομικές πράξεις) με δήλωση της προσφεύγουσας ότι δεν θα επικαλεστεί κανένα δικαίωμα αποκλειστικότητας επί των συνθετικών «company» ή «line»·

- επικουρικώς, να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 10 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει το κύριο αίτημα ως απαράδεκτο·
 - να απορρίψει την προσφυγή κατά τα λοιπά·
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 11 Στο πλαίσιο του μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας της 15ης Ιουνίου 1999, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι αναδιατύπωνε το κύριο αίτημά της και ζήτησε από το Πρωτοδικείο να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη απόφαση και να υποχρεώσει το Γραφείο να δημοσιεύσει στο δελτίο κοινοτικών σημάτων το σημείο COMPANYLINE ως κοινοτικό σήμα, για τις υπηρεσίες της κλάσεως 36 (ασφαλίσεις και χρηματοοικονομικές πράξεις), με δήλωσή της ότι δεν θα επικαλεστεί κανένα δικαίωμα αποκλειστικότητας επί των συνθετικών «company» ή «line». Η προσφεύγουσα ζήτησε, εξάλλου, να καταδικαστεί το καθού στα δικαστικά έξοδα.
- 12 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από το κύριο αίτημά της, γεγονός το οποίο έλαβε υπό σημείωση το Πρωτοδικείο.

Επί του ακυρωτικού αιτήματος

- 13 Η προσφεύγουσα επικαλείται, κατ' ουσίαν, τρεις λόγους προς στήριξη της προσφυγής της, εκ των οποίων ο πρώτος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, του κανονισμού 40/94, ο δεύτερος από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού αυτού, ερμηνευομένου υπό το φως των διατάξεων του άρθρου 12, στοιχείο β, του εν λόγω κανονισμού, και ο τρίτος από την κατάχρηση εξουσίας.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 14 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών, αποφαινόμενο ότι η λέξη COMPANYLINE δεν επέτρεπε τη διάκριση των υπηρεσιών «ασφαλίσεων και χρηματοοικονομικών πράξεων» που παρέχει η προσφεύγουσα από τις υπηρεσίες που προσφέρουν άλλες εταιρίες, υπέπεσε σε νομική και πραγματική πλάνη, καθόσον δεν προέβη στη διάκριση μεταξύ χαρακτηριστικού «που στερείται διακριτικού χαρακτήρα» και χαρακτηριστικού με ήκιστα διακριτικό χαρακτήρα.
- 15 Συγκεκριμένα, από την έκφραση «που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα» του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι και ο ελάχιστος διακριτικός χαρακτήρας αρκεί προς αποκλεισμό αυτού του λόγου απαραδέκτου.
- 16 Επιπλέον, το σημείο πρέπει πάντοτε να εξετάζεται στο σύνολό του και όχι να εξετάζονται τα διάφορα στοιχεία του μεμονωμένα. Το κατατεθέν σημείο COMPANYLINE είναι όρος συντιθέμενος από δύο λέξεις: «company» και «line». Προς εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα του, σημασία έχει μόνον η συνολική εντύπωση που δημιουργεί.

- 17 Από το αιτιολογικό της προσβαλλομένης απόφασης προκύπτει επίσης ότι η λέξη COMPANYLINE δεν απαντάται στον τομέα των «ασφαλίσεων και χρηματοοικονομικών πράξεων». Κατά συνέπεια, πρόκειται για λέξη που επινοήθηκε ειδικά από την προσφεύγουσα για τον τομέα αυτόν και η οποία, ακόμα και για τους αγγλόφωνους αποδέκτες του μηνύματος, έχει μόνο συγκεκριμένη λεξική σημασία.
- 18 Περαιτέρω, η οικονομία του κανονισμού 40/94 δεν επιτρέπει να εξετάζεται ο κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, διακριτικός χαρακτήρας με κριτήρια που ανάγονται αποκλειστικά στον περιγραφικό χαρακτήρα ενός σημείου κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ.
- 19 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος δεν μπορεί να εκτιμάται μόνο στο εσωτερικό της αγγλόφωνης ζώνης. Το Γραφείο παρέβλεψε, εξάλλου, το γεγονός ότι σήματα περιέχοντα τους όρους «company» ή «line» είναι καταχωρισμένα σε πολλά κράτη μέλη της Κοινότητας και παρέβη, έτσι, την υποχρέωση εναρμόνισης του κοινοτικού δικαίου των σημάτων.
- 20 Το Γραφείο υποστηρίζει ότι, εκ φύσεως, ένα σημείο στερούμενο διακριτικού χαρακτήρα, υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, δεν μπορεί να αποτελέσει σήμα, διότι το κοινό δεν θα το εξελάμβανε ως τοιούτο (υπό την επιφύλαξη του διακριτικού χαρακτήρα ενός σήματος ο οποίος έχει αποκτηθεί με τη χρήση που του έχει γίνει). Επομένως, δεν επιτελεί τη λειτουργία διακριτικού σημείου υπό την έννοια ενός συμβόλου που επιτρέπει τον συσχετισμό του προϊόντος ή της υπηρεσίας με την επιχείρηση που είναι υπεύθυνη για την κατασκευή ή τη διανομή τους.
- 21 Το Γραφείο αναγνωρίζει ότι ένας ελάχιστος διακριτικός χαρακτήρας αρκεί για να καταστήσει ανεφάρμοστο αυτόν τον λόγο απαραδέκτου. Ωστόσο, αυτός ο ελάχιστος διακριτικός χαρακτήρας δεν υφίσταται εν προκειμένω.

22 Το Γραφείο υπενθυμίζει ότι, για την εφαρμογή των λόγων απαραδέκτου της καταχώρισης που απαριθμούνται στο άρθρο 7 του κανονισμού 40/94, η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου ορίζει ότι αρκεί να ισχύουν οι λόγοι αυτοί σε τμήμα μόνον της Κοινότητας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

23 Κατά με το άρθρο 4 του κανονισμού 40/94, το καθοριστικό στοιχείο προκειμένου ένα επιδεκτικό γραφικής παραστάσεως σημείο να μπορεί να αποτελέσει κοινοτικό σήμα συνίσταται στο να καθιστά δυνατή τη διάκριση των προϊόντων μιας επιχειρήσεως από αυτά μιας άλλης [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, T-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (BABY-DRY), η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 20].

24 Εξ αυτού απορρέει, μεταξύ άλλων, ότι ο διακριτικός χαρακτήρας πρέπει να εκτιμάται μόνο σε σχέση με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση του σημείου.

25 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα».

26 Στην υπό κρίση περίπτωση, το σημείο συντίθεται αποκλειστικά από τους όρους «company» και «line», οι οποίοι είναι, αμφότεροι, όροι της καθομιλουμένης στις αγγλόφωνες χώρες. Ο όρος «company» επιτρέπει να νοηθεί ότι πρόκειται για προϊόν ή υπηρεσία που απευθύνεται σε εταιρίες ή επιχειρήσεις. Η λέξη «line» έχει πλείονες σημασίες. Στον τομέα των ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, σημαίνει, μεταξύ άλλων, έναν κλάδο ασφαλίσσεων, ένα φάσμα ή μια ομάδα προϊόντων.

Συνεπώς, πρόκειται για δύο γενικούς όρους που υποδηλώνουν απλώς ένα φάσμα προϊόντων ή υπηρεσιών απευθυνομένων στις επιχειρήσεις. Το ότι οι λέξεις αυτές χρησιμοποιούνται ενωμένες, χωρίς καμία γραφική ή εννοιολογική μεταβολή, δεν συνεπάγεται κανένα πρόσθετο στοιχείο ικανό να καταστήσει το σημείο, στο σύνολό του, κατάλληλο προς διάκριση των υπηρεσιών της προσφεύγουσας από τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι η λέξη COMPANYLINE δεν περιλαμβάνεται στα λεξικά ως τοιαύτη — είτε γραφόμενη ως μία λέξη είτε όχι — ουδόλως μεταβάλλει την εκτίμηση αυτή.

- 27 Κατά συνέπεια, το σημείο COMPANYLINE στερείται διακριτικού χαρακτήρα.
- 28 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το Γραφείο παρέβη την υποχρέωση εναρμονίσεως του κοινοτικού δικαίου των σημάτων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, προς εφαρμογή των λόγων απαραδέκτου που προβλέπονται στο άρθρο 7 του κανονισμού 40/94, η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου προβλέπει ότι αρκεί οι λόγοι αυτοί να υφίστανται σε τμήμα μόνον της Κοινότητας. Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, η άρνηση καταχώρισεως δικαιολογούνταν εφόσον η λέξη COMPANYLINE δεν μπορεί να τύχει προστασίας στην αγγλόφωνη ζώνη.
- 29 Συνεπώς, ορθώς το τμήμα προσφυγών επικύρωσε την απόφαση σύμφωνα με την οποία, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β, του κανονισμού 40/94, η λέξη COMPANYLINE δεν μπορεί να αποτελέσει κοινοτικό σήμα.
- 30 Από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι αρκεί να ισχύει ένας από τους απαριθμούμενους απόλυτους λόγους απαραδέκτου προκειμένου ένα σημείο να μη μπορεί να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα (βλ. προμνησθείσα απόφαση BABY-DRY, σκέψη 29).
- 31 Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέταση του δευτέρου λόγου που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού 40/94.

Επί της καταχρήσεως εξουσίας

- 32 Η προσφεύγουσα αναφέρει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη κατά κατάχρηση εξουσίας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι το καθού, στην υπόθεση COMPANYLINE, χρησιμοποιεί κριτήρια πολύ αυστηρότερα απ' ό,τι συνήθως.
- 33 Εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι δεν υφίσταται καμία αντικειμενική και συγκεκριμένη ένδειξη από την οποία να προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, καθοριστικό σκοπό την επίτευξη στόχων άλλων από τους εκτιθεμένους σ' αυτήν. Συνεπώς, αυτός ο λόγος είναι απορριπτέος.
- 34 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 35 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, θα καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του καθού, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του τελευταίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα),

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Moura Ramos

Tiili

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιανουαρίου 2000.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

V. Tiili